

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Bekir Bozdağ** tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Feleknas UCA
Batman Milletvekili

Cezaevlerinde yaşanan hak ihlalleri her geçen gün artarak sürmekte. İhlallere paralel olarak yaşamını yitiren mahpusların sayısı da artmaktadır. İnsan Hakları Derneği'nin (İHD) son verilerine göre 2022 yılının ilk 8 ayında en az 50 tutuklu yaşamını yitirmiştir. İHD verilerinde ismi geçen mahpusların büyük bir bölümünü, Adli Tıp Kurumu (ATK) tarafından ağır hastalıklarına rağmen "cezaevinde kalabilir" raporu verilen mahpuslardır. Yaşamını yitiren yüzde 98 engelli tutuklu İbrahim Yıldırım, demans teşhisi konulan Aysel Tuğluk ile 5 kez kalp krizi geçirmiş, 4 kez anjiyo olmuş ve sayısız kronik rahatsızlığı olan 85 yaşındaki Mehmet Emin Özkan için 'cezaevinde kalabilir' raporu veren ATK hekimleri, son olarak 80 yaşındaki hasta tutuklu Makbule Özer'e tercüman desteği sağlamadan ve muayene etmeden yine 'cezaevinde kalabilir raporu vermişti.

Basına yansıyan ve Özgür Hukukçular Derneğinin paylaştığı bilgilere göre; Diyarbakır Kadın Kapalı Cezaevi'nde kalan ağır hasta mahpus Semire Direkçi ATK'ye götürülürken uçakta kelepeçelerinin açtırılmamıştır. Yine başka hasta bir mahpusa dış tedavisinden dönerken ağzındaki cerrahi müdahaleden sonra yerleştirilen tamponun çıkarması için dayatmada bulunulmuştur. Devletler kişilerin yaşam haklarını korumakla yükümlüdür bundan dolayı hasta tutsaklara uygulanan hukuksuzlukların önlenmesi amaçlanmalıdır.

Bu bağlamda;

- 1- Meslek Örgütlerinin verilerine göre; 2022' nin ilk 8 ayında yaşamını yitiren 50 mahpusun büyük bir bölümünü, Adli Tıp Kurumu (ATK) tarafından ağır hastalıklarına rağmen "cezaevinde kalabilir" raporu verilen mahpuslardır. Adli Tıp kurumunun verdiği kararlar neticesinde, ATK hekimlerinin, tıbbi tarafsızlık ilkesiyle, sadece yaşam ve hasta haklarını gözeterek verilen kararların altına imza attıklarından söz edilebilir mi? ATK'nin mahpusların yaşam hakkını yok sayan kararları hangi hukuk, insan hakları ilkesiyle bağdaşmaktadır?
- 2- Mahpusların ölümüne sebebiyet veren kararların sorumluları hakkında başlatılmış bir soruşturma ya da inceleme mevcut mudur? Mevcutsa ne aşamada?

2288

- 3- Diyarbakır Kadın Kapalı Cezaevi'nde kalan ağır hasta mahpus Semire Direkçi'nin ATK'ye götürülürken uçakta kelepçelerinin açtırılmamasının sebebi nedir?
- 4- Mahpusları ölüme sürükleyen ihlallerin ve işkencenin önlenmesine yönelik herhangi bir çalışma yürütülmekte midir?
- 5- Türkçe bilmeyen ve kendini başka bir dilde/anadilinde daha iyi ifade edebileceği anlaşılan yurттаşların tercüman desteğinden yararlandırılması için gerekli yasal düzenlemeler yapılacak mıdır?